Beantwoording vragen tijdens de raadsbijeenkomst d.d. 3 september Jeugdbeschermingsketen

1. Zijn er ook positieve signalen over het JET ? (D66)

Ja. Het JET heeft het afgelopen jaar geïnvesteerd in verduidelijk in de rollen, ondersteuning en deskundigheid van de jeugdconsulenten. Er zijn verschillende verbetering doorgevoerd:

- **Vindbaarheid & toegankelijkheid:** Wekelijkse aanwezigheid van JET-consulenten bij het casusoverleg van de wijkteams van **Amaryllis.** Dit wordt als helpend ervaren; partners weten het JET sneller te vinden en krijgen eerder advies.
- **Snellere veiligheidsopvolging:** Bij **FAHG-meldingen** wordt in de keten een snellere, meer eenduidige reactie ervaren (doel: oppakken **binnen 1 werkdag** samen met Veilig Thuis).
- **Betere inhoudelijke onderbouwing:** De inzet van **gedragswetenschappers** en de **Verklarende Analyse** zorgt volgens ketenpartners voor duidelijkere, consistentere beslissingen en een gedeeld beeld rond casuïstiek.
- **Doelmatiger routing:** Strakkere triage. Het JET is scherper op het benutten van het voorliggend veld.
- **Beter onderwijs-zorgknooppunt:** Gezamenlijke **training Wet passend onderwijs** (JET + Amaryllis) verbetert de afstemming met scholen en de doorverwijzing.
- **Kortere lijnen & minder frictie:** Structurele **procesafspraken** en periodieke evaluaties met ketenpartners worden positief gewaardeerd; signalen zijn dat **escalatie** naar A-team minder vaak nodig is.

2. Wat is het grootste kritiekpunten van Amaryllis op het JET? (D66)

- **Kritiek zoals beschreven in het rekenkamerrapport**: samenwerkingsafspraken zijn “op papier goed, in praktijk lastig”, werkdruk hoog, regie en rolverdeling onduidelijk.
- **Antwoord**: De samenwerkingsafspraken worden op dit moment herijkt. Consulenten van het JET sluiten wekelijks aan casusoverleg van de wijkteams van Amaryllis (wat leidt tot betere ketenafstemming).

  N.B. : De perceptie van het JET als ‘extra schakel’ is: ook voorheen werd complexe casuïstiek belegd bij een apart expertteam.

3. Wat gaat u concreet doen met aanbevelingen die in het rapport genoemd worden? (GBL)

In het rapport worden een aantal verbeteringen genoemd die het JET al heeft doorgevoerd (Zie §2.2.1, blz. 25):

- Formatieversterking (aanstelling teamleider, nieuwe senior medewerkers en gedragswetenschapper);
- Kwaliteitssysteem opgesteld en werkprocessen ingericht. Er zijn afspraken gemaakt over taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
- Er zijn kortere lijnen tussen het JET en RBV /VT;
- Er is een strakker proces ingericht op FAHG-meldingen;
- Er is ingezet op scholing van het JET (onder andere verklarende analyse);
- Verbetering klachtenbehandeling;
- Aanmeldteam is ingesteld waardoor een betere sturing is op de instroom;
- Consulenten van het JET sluiten aan bij het casusoverleg van de wijkteams;
- Invoering verklarende analyse.

Samengevat: formatieversterking, procesafspraken (caseloadweging, evaluaties), dossiercontrole, scholing, kostenbeheersing, invoering verklarende analyse met gedragswetenschapper.

4. Heeft de gemeente invloed op de inhoudelijke keuzes van de GI's en rol gemeente? (GBL)

Nee, de Jeugdwet bepaalt dat GI's zelfstandig beslissen over inzet van jeugdhulp. Gemeente financiert, maar bepaalt niet inhoudelijk.

5. Waarom is het JET destijds als extra schakel toegevoegd? (Groen Links)

JET is in 2020 opgericht om grip te krijgen op instroom, kwaliteit en kosten van jeugdhulp. Doel: expertise bundelen, regie versterken, financiële beheersing.

Het JET richt zich op:

1. Toegang Jeugd: waarbij het gaat om het beoordelen van passende ondersteuning vanuit de Jeugdwet, procesregie en het uitvoeren van specifieke veiligheidstaken (toegangstaken).

2. Ketenoptimalisatie Jeugd: waarbij het gaat om het versterken van de samenwerking van alle partners in het jeugdveld (experttaken).

Met het JET wordt expliciet invulling gegeven aan onze gemeentelijke/wettelijke rol als regievoerder op het lokale jeugdstelsel en wordt uitvoering gegeven aan de toegangstaken voor de niet-vrij toegankelijke jeugdhulp.

6. Stel dat he de functie van het JET ergens anders zou beleggen, zou dat de situatie veranderen? (Groen Links)

Zonder JET zouden dezelfde werkzaamheden elders belegd moeten worden; het werk zou niet verdwijnen.

7. Vindt u dat de informatie die vanuit het college vanuit de ambtelijke dienst voldoende is gedeeld om ons te helpen in die rol? (Lijst 058)

Uit het onderzoek blijkt dat de jeugdbescherming en het functioneren van de jeugdbeschermingsketen over het algemeen geen apart onderwerp is dat aan de orde komt in de gemeenteraad. We gaan daarom graag met u in gesprek hoe we de raad over dit onderwerp meer actief kunnen informeren.

8. Kunt u een aantal voorbeelden geven van welke belemmeringen zich voordoen in de proeftuinen? (VVD)?

Naast de pilot Zich op Veiligheid is in Heerenveen de pilot Multi Expertise Team opgezet. Uit een analyse hierop worden de volgende belemmeringen genoemd:

- Wetgeving / privacy is een belangrijke belemmering, daarnaast duurt het lang voordat nieuwe wetgeving een feit is en kan worden ingevoerd en effect heeft.
- Er is een grote zorg over de financiering van de nieuwe structuur, met name gezien de verwachte bezuinigingen.
- Er is een risico op verlies van expertise door reorganisaties en een tekort aan personeel, vooral in combinatie met de groeiende vraag naar zorg.
- De overgang naar een nieuwe structuur brengt complexe arbeidsrechtelijke vraagstukken met zich mee.
- Er zijn zorgen over de continuïteit en kwaliteit van het zorgaanbod.

- Het risico bestaat dat de zorg gefragmenteerd blijft door aparte structuren voor jeugdreclassering en Raad voor de Kinderbescherming.

9. Is er inzicht in doorlooptijden met en zonder JET?

Dit is niet onderzocht. Zonder het JET zouden dezelfde werkzaamheden elders belegd moeten worden; het werk zou niet verdwijnen.

10. Geeft het JET ook aan dat ze expertise missen binnen hun team? (CDA)

Ja, dat werd in eerdere jaren geconstateerd. Inmiddels zijn gedragswetenschappers toegevoegd aan het team. Dit is nodig om te voldoen aan de kwaliteitseisen en voor de uitvoering van verklarende analyses.

11. Blijven casussen hangen bij terugverwijzing naar Amaryllis? (FNP)

Het JET verwijst terug als het voorliggend veld nog niet benut is. In principe geldt een terugbelafspraak binnen 2 uur.

12. De raad moet meer positie nemen. Kunt u uit het land ook voorbeelden noemen waar dit succesvoller gebeurt dan in Leeuwarden? (CU)

De vraag gaat over de rol van de raad. Voor zover wij weten is niet onderzocht in hoe gemeenteraden hun rol pakken op dit onderwerp. Of er dit elders succesvoller is dan Leeuwarden kunnen we niet aangeven.

13. Hoe worden resultaten bepaald? Welke outcome criteria hanteren we ten aanzien van Jeugdhulp (Jeugdwet art. 2.2.c)? (D66)

In het Fries kwaliteitskader jeugdhulp voor specialistische jeugdhulp aanbieders en de subsidie afspraken zijn de prestatie- indicatoren vastgelegd. Door middel van Samenwerken aan Resultaat en Kwaliteit (SARK) wordt getoetst of aanbieders hieraan voldoen. De GI's rapporteren hier halfjaarlijks op.

14. Kunt u 5 concrete verbeterpunten noemen die het JET heeft uitgevoerd? (Lijst 058)

Zie ook de beantwoording bij vraag 3.

- **Formatie en verzuim**: de formatie is op orde gebracht, het verzuim is afgenomen.
- **Versterking expertise**: gedragswetenschappers en extra senioren zijn toegevoegd; alle consulenten zijn geschoold tot kennisspecialist jeugdwet.
- **Samenwerking Amaryllis**: jeugdconsulenten sluiten wekelijks aan bij wijkteams van Amaryllis om vroegtijdig advies te geven en verbinding te versterken.
- **Procesverbeteringen**: er is een doorontwikkelplan opgesteld met caseloadweging, om werkdruk en doorstroom beter te monitoren. Ook zijn interne processen (registratie, dossierbeheer) opgeschoond en up-to-date gebracht.
- **Kostenbeheersing**: het JET is verantwoordelijk voor de uitvoering van een aantal maatregelen om grip op jeugdhulpkosten te houden.
- **Samenwerking en transparantie**: interne en externe werkprocessen worden geëvalueerd om de doorstroom te verbeteren en controle op wachtlijsten te vergroten.
- **Onderwijsverbinding**: consulenten volgen samen met Amaryllis een training Wet passend onderwijs, waarmee de brug onderwijs–zorg wordt versterkt.
- **Verklarende Analyse**: het JET is door SDF gevraagd om deze methodiek uit te voeren bij complexe casuïstiek, in samenwerking met gedragswetenschappers.

9. Waarom participeert Amaryllis niet bij de training van verklarende analyse? (JET)

SDF heeft de training van de verklarende analyse uitgezet. De verklarende analyse wordt toegepast bij complexe casuïstiek. Voor Leeuwarden is het JET gevraagd om hieraan deel te nemen. De reden hiervan is dat aan de hand van het opvoedkwadrant de complexe zaken bij het JET worden belegd en niet bij Amaryllis. Alle JET-medewerkers zijn inmiddels geschoold en de methode wordt toegepast met gedragswetenschappers.

11. Positieve steunpilaren voor toekomst (GroenLinks)

Samenwerking in de keten en vroegtijdige inzet van expertise worden positief beoordeeld. Met name zicht op veiligheid en de invoering van de verklarende analyse zijn bouwstenen richting het landelijke Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.

Het project Zicht op Veiligheid laat positieve resultaten zien en biedt waardevolle handvatten voor verdere ontwikkeling binnen het Toekomstscenario. De belangrijkste steunpilaren en handvatten zijn:

1. *Effectieve samenwerking tussen GI en JET in duo's (tandems):*

   De koppels van GI- en JET-medewerkers werken complementair en versterken elkaar. Deze samenwerking zorgt voor een betere verdeling van de werkdruk en benut elkaars expertise optimaal. Dit model biedt een krachtig voorbeeld van hoe vrijwillig en gedwongen kader effectief kunnen samenwerken.

2. *Voorkomen van ondertoezichtstellingen (OTS):*

   In 2024 is in 7 van de 9 casussen een OTS voorkomen, wat duidt op een preventieve werking van de werkwijze. Dit is een belangrijk resultaat dat bijdraagt aan het vergroten van veiligheid en vertrouwen bij gezinnen.

3. *Zicht op veiligheid door continuïteit in contact:*

   In de meeste casussen is het gelukt om zicht te houden op de jeugdige en het gezin, wat essentieel is voor het waarborgen van veiligheid. Dit laat zien dat de werkwijze werkt in het vroegtijdig signaleren en interveniëren.

4. *Lerende organisatie en kennisdeling*:

   GI-medewerkers hebben meer inzicht gekregen in het voorliggend veld, terwijl JET-medewerkers hun kennis over het gedwongen kader hebben verdiept. Deze kruisbestuiving versterkt de professionaliteit en effectiviteit van beide partijen.

5. *Tandem-aanpak als innovatieve werkwijze*:

   De rolverdeling binnen de tandem – waarbij de JET-medewerker in het vrijwillig kader de lead neemt en de GI volgt, en vice versa bij een OTS – is een vernieuwende aanpak die zorgt voor maatwerk en flexibiliteit.